

23.05.2018

Kokousaika Keskiviikko 23.05.2018 16:00 - 18:01

Kokouspaikka Toinen linja 7, 4. krs. nh. Kuljettaja

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura puheenjohtaja
Hillman, Perttu
Karhu, Jessica
Loman, Stefan
Luoma, Tuomo
Stranius, Leo
Sutton, Kirsi Maria
Saarinen, Markku varajäsen
poistui 17:32, poissa: 85§, 86§, 87§,
88§
Tamminen, Lilja varajäsen

Muut

Judström, Yrjö hallintojohtaja
Jurva, Toni yksikön johtaja
Lehmuskoski, Ville toimitusjohtaja
Lähdetie, Artturi yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina yksikön johtaja
Päivärinta, Ari asiantuntija
saapui 16:03, poistui 16:26, paikalla:
79§
Norrena, Elina palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö
Mutka, Rain hallintopäällikkö
Hagberg, Tero vs. yksikön johtaja
Mäkinen, Samuli asiantuntija
saapui 17:20, poistui 17:48, paikalla:
84§

Puheenjohtaja

Laura Rissanen 78-88 §

Esittelijät

Ville Lehmuskoski toimitusjohtaja
78-81 §

23.05.2018

Karoliina Rajakallio	yksikön johtaja 82-84 §
Artturi Lähdetie	yksikön johtaja 85 §
Toni Jurva	yksikön johtaja 86 §
Yrjö Judström	hallintojohtaja 87-88 §

Pöytäkirjanpitäjä

Rain Mutka	hallintopäällikkö 78-88 §
------------	------------------------------

23.05.2018

§	Asia	
78	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
79	Asia/2	Liikenneliikelaitoksen investointisuunnitelma 2019-2028
80	Asia/3	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksen osalta
81	Asia/4	Raitioliikenteen tarjoutumisen tilannekatsaus
82	Asia/5	Liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelma
83	Asia/6	Liityntäpysäköinnin tavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet Helsingissä
84	Asia/7	Helsingin kaupungin pyöräpalveluiden kehittäminen 2018-2019
85	Asia/8	Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet
86	Asia/9	Perehdytys infran kunnossapitotoimintoihin
87	Asia/10	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
88	Asia/11	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 78

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Karhun ja Suttonin sekä varatarkastajiksi jäsenet Straniuksen ja Lomanin.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/2

§ 79

Liikenneliikelaitoksen investointisuunnitelma 2019-2028

HEL 2018-005513 T 02 02 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saadun informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Selostus asiasta kokouksessa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 80

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksen osalta

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2017:

Arviointikertomuksen kohta 4.10.: Suurten investointien hallinta

Tarkastuslautakunta on pyytänyt vuoden 2017 arviointikertomuksen kohtaan 4.10. (suurten investointien hallinta kaupunkiympäristön toimialalla) liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausuntoa. Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan, että kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee panostaa riittävästi hankkeidensa suunnitteluun, jotta hankesuunnitelmien enimmäishintojen korottamiset ja aikataululylytykset hankkeiden toteuttamisen aikaan vähenevät. Kaupunginkanslian tulee arviointikertomuksen johtopäätösten mukaan yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen kanssa selvittää suurten investointihankkeiden kustannusarvioiden laadintaprosessin ongelmakohdat ja tarvittaessa muuttaa tilahankkeiden käsittelyohjetta. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan tulee yhteistyössä kaupunginkanslian ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin kaupungin palkkakilpailukyvyyn parantamiseksi rakennuttamistehtävissä.

HKL:n investointihankkeiden prosessi

HKL on vastikään päivittänyt investointihankkeiden tarvemäärittelyn, projektisuunnittelun ja hankesuunnittelun ohjeistuksensa osana HKL:n omaisuuden hallinnan kehitysohjelmaa. Tavoitteena ohjeistuksella on kuvata, kuinka investointeja ohjataan osana omaisuuden hallintaa sen koko elinkaaren ajan.

HKL on käynnistänyt vuoden 2018 alusta menettelyn, jossa investointihankkeiden tarvemäärittely, projektisuunnittelu ja hankesuunnittelu ohjataan ko. omaisuussalkun poikkihallinnollisen ohjausryhmän kautta. Tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat käsitellään poikkihallinnollisesti ennen niiden etenemistä päätöksenteossa. Suunnitelmien laajalla käsittelyllä pyritään parantamaan suunnitelmien laatua ja tarkkuutta. HKL on asettanut itselleen tuloskortissaan tavoitteet investointihankkeiden hankesuunnitelmien laadulle, jossa tärkeimpänä kriteerinä on hankesuunnitelman kustannustarkkuus.

Suurten investointihankkeiden osalta suunnittelutarkkuuden parantamista heti hankkeen tarvekartoitusvaiheesta hankepäätöksen tekoon asti on kehitetty myös parantamalla hankkeiden hankesuunnittelun ja toteutuksen aikaista ohjausta. Yhtenäistämällä ja kehittämällä hankesuunnittelun ja toteutuksen ohjausta mm. ohjausryhmä- ja projektiryhmätoiminnalla voidaan parantaa hankesuunnittelun tarkkuutta.

HKL:n investointiprojektien eri suunnitteluvaiheita sekä toteutusvaihetta hallitaan MS Project Server -pohjaisella REILA –projektinhallintajärjestelmällä. Järjestelmään on toteutettu kytkentä SAP-taloushallintajärjestelmään kustannusennusteiden siirtoa varten ja toteutuneiden kustannusten seuraamista varten. REILA:ssa hallitaan myös projektidokumentteja, muistioita, riskiarvioita, seurantakohteita, kalenteria sekä sähköpostiliikennettä. REILA järjestelmää kehitetään ja on jo kehitetty vastaamaan erilaisten riskiarvioiden laatimisesta annettuja ohjeita.

Hankkeiden hallintaa on kehitetty HKL Infra ja kalusto -yksikössä myös laatimalla kattava ohjeistus investointikohteiden käynnistämisestä ja luovuttamisesta hankkeen omistavalle yksiköille. Tämä kattaa rakennushankkeiden lisäksi myös muut rata-, järjestelmä- ja kalustohankkeet. Omaisuudenhallinnan kehitysohjelmaan kuuluu myös investointiprosessin kehittämisen osana projektiprosessin kehittäminen. Tähän kuuluu projektityön ohjeistuksen laadinta, jossa tullaan käsittelemään eri yksiköiden vastuut projektin aikana ja sen jälkeen.

HKL vastaa merkittävästä osasta Helsingin kaupungin investointeja. HKL:n investoinneista osa tilahankkeita tai vastaavia rakennushankkeita, joita ohjataan tilahankkeiden käsittelyohjeella. Sitä suurempi osa HKL:n investoinneista on ratainfraan ja liikennekalustoon kohdistuvia investointeja, joille ei toistaiseksi ole ollut käsittelyohjeita. Helsingin kaupunginhallitus on hyväksynyt 14.5.2018 rata- ja infrahankkeisiin soveltuvan käsittelyohjeen, joka määrittää HKL:n tekemän hankesuunnittelun raamit ja lähtökohdat. Tämän käsittelyohjeen mukaisesti toimitaessa ratahankkeiden investointikustannusten käsittely yhtenäistyy koko kaupungin tasolla ja taloussuunnittelun eri vaiheissa.

HKL:n investointihankkeiden toteutuksesta vastaa pääosin Infra- ja kalustoyksikkö sekä sen hankepalvelut. Raide-Jokeri -hanke toteutetaan erillishankkeena Infra- ja kalustoyksikössä allianssimallilla yhdessä Espoon kaupungin kanssa.

Infra- ja kalustoyksikön hankepalveluissa kehitetään projektityöskentelyä tavoitteena selkiyttää ja parantaa projektitoiminnan ohjeistusta. Projektipäälliköitä on myös kannustettu osallistumaan projektikoulutukseen ja suorittamaan IPMA-sertifiointi, joka todentaa henkilön projektiosaamisen. Osa projektipäälliköistä on jo sertifioinnin hankkinutkin.

23.05.2018

Investointihankkeiden laajuus ja toiminta HKL:ssä on viime vuosina kasvanut. Kaupungin suunnitelmissa tiivistyminen ja kasvu raideliikennekaupunkina edelleen jatkuu ja tätä tukevat joukkoliikenneinvestoinnit HKL:ssä tulevinakin vuosina kasvavat. HKL:n infra- ja kalustoyksikön hankepalveluissa onkin juuri toteutettu organisaatiomuutos, jonka tavoitteena on kehittää hankevalmistelun ja -toteutuksen kykyä korkealla laatu tasolla vastata laajenevan raideliikennekaupungin tarpeisiin. Hankkeiden riittävän vahvalla tilaajan resursoinnilla on merkittävä vaikutus hankkeiden suunnittelun ja toteutuksen onnistumiseen.

Investointihankkeiden toteutuksesta melko itsenäisesti vastaavien projektipäälliköiden osaamisella, kokemuksella ja motivaatiolla on merkittävä vaikutus hankkeiden onnistumiseen. Rakennuttamisesta vastaavan henkilöstön osaamisella ja motivaatiolla on huomattava vaikutus investointihankkeiden tehokkaaseen ja taloudelliseen läpiviemiseen ja vaikuttaa koko HKL:n tulokseen. Projektipäälliköiden palkkauksella voidaan vaikuttaa siihen, että HKL:n käytävissä on kokeneita ja osaavia projektipäälliköitä vastaamaan taloudellisesti merkittävien hankkeiden toteutumisesta. Helsingin kaupungin kilpailuasema osaavista projektipäälliköistä on etenkin kiinteistö- ja infrarakentamisen alalla tällä hetkellä heikko. Tilanne ei ole kaupungin näkökulmasta tarkoituksenmukainen vaan johtaa jopa merkittävästi kasvaviin investointi- ja elinkaarikustannuksiin. HKL suhtautuukin myönteisesti tarkastusviraston esille nostamaan tarpeeseen parantaa kaupungin palkkakilpailukykyä rakennuttamiseen liittyvissä tehtävissä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

23.05.2018

Helsingin kaupungin hallintosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa. Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 vuoden 2017 arviointikertomuksen ja pyytää liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausuntoa kertomuksen kohdasta 4.10. suurten investointihankkeiden hallinnasta 22.5.2018 mennessä. Tarkastusviraston suorittaman arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko suurten investointien hallinta järjestetty tarkoituksenmukaisesti. Arvioinnin kohteena olivat kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen suurten investointien hallinta. Kyseinen kohta sekä lausuntopyyntö arviointikertomuksesta ovat liitteenä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Heli Hietala, lakimies, puhelin: 310 35710
heli.hietala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 10.04.2018 § 32

Tarkastuslautakunta 03.04.2018 § 28

Tarkastuslautakunta 14.11.2017 § 106

Tarkastuslautakunta 19.06.2017 § 72

Tarkastuslautakunta 03.05.2017 § 48

23.05.2018

Asia/4

§ 81 Raitioliikenteen tarjoutumisen tilannekatsaus

HEL 2018-000425 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellään Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen tarjoutumisen valmistelun tilannekatsaus ja edellisessä kokouksessa annetun katsauksen jälkeen tapahtuneet toimet.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 24.01.2018 § 19

HEL 2018-000425 T 08 00 02

23.05.2018

Asia/4

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Arttu Kuukankorpi

Lisätiedot

Arttu Kuukankorpi, yksikön johtaja, puhelin: 310 35564
arttu.kuukankorpi(a)hel.fi

23.05.2018

Asia/5

§ 82 Liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelma

HEL 2018-005461 T 08 01 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä saamansa informaation tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liityntäpysäköinnin hallinta Helsingissä keskitettiin HKL:lle 1.1.2018 Kaupunginhallituksen päätöksellä 21.8.2017. Muutoksen tavoitteena oli yksinkertaistaa ja selkeyttää prosessia liityntäpysäköintialueiden toteutuksessa, rahoituksessa ja hallinnassa sekä luoda selkeä vastuutaho niin alueiden ja tiedon hallinnan kuin alueiden palvelutason kehittämisenkin kannalta.

HKL:ssä on laadittu liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelma, jonka mukaisesti alueiden palvelutasoa lähdetään kehittämään. Toimenpiteillä pyritään mm. tukemaan liityntäpysäköinnin käyttöä joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden nostajana, tehostamaan liityntäpysäköintialueiden käyttöä sekä sujuvoittamaan ja yhtenäistämään liityntäpysäköinnin palvelukokemusta asiakkaalle.

Asiasta tarkempi selvitys kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104

23.05.2018

Asia/5

elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/6

§ 83

Liityntäpysäköinnin tavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet Helsingissä

Pöydälle

HEL 2018-005516 T 08 01 03

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hyväksyä Helsingin liityntäpysäköinnin kehittämistavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteet HKL:n hallinnassa olevilla liityntäpysäköintialueilla esityksen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Helsingin liityntäpysäköintialueiden hallinta keskitettiin HKL:lle 1.1.2018 kaupunginhallituksen päätöksellä 21.8.2017 (§ 750). Hallinnan siirtymisen jälkeen HKL on vastuutaho Helsingin kaupungin liityntäpysäköintipalveluiden kehittämisessä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää liikelaitoksen palvelujen hinnoittelusta.

Esitetyt liityntäpysäköinnin kehittämistavoitteet sekä hinnoittelun ja aikarajauksen linjaukset perustuvat mm. HSL:n ja pääkaupunkiseudun kuntien laatimaan Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelmaan (2017), Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan (HLJ 2015) ja Helsingin seudun liityntäpysäköintistrategiaan (HSL 2012). Helsingin kaupunki on sitoutunut liityntäpysäköintistrategian ja sen yhteydessä laaditun toimenpideohjelman noudattamiseen mm.

Helsingin pysäköintipolitiikassa, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.2.2014 (§ 221).

Helsingin liityntäpysäköinnin kehittämisen tavoitteet on laadittu ottaen huomioon ohjausvaikutus liikennejärjestelmässä, asiakaskokemus, alueiden käyttöaste, kannattavuus sekä prosessien ja päätöksenteon sujuvuus.

Helsingin ensisijaiset kehittämistavoitteet liityntäpysäköinnissä ovat:

- Liityntäpysäköinti lisää joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta
- Liityntäpysäköintipalvelun käyttö on sujuvaa ja alueiden palvelutaso hyvä
- Alueet ovat tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä
- Alueiden ylläpito ja kehittäminen on tehty kustannustehokkaasti

Tavoitteiden saavuttamisessa tärkeimmiksi kehittämistoimenpiteiksi on HKL:n liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelmassa määritelty mm. liityntäpysäköinnin opasteiden ja viestinnän parantaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, reaaliaikaisen informaation ja laskentatiedon kehittäminen, liityntäpysäköinnin hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteiden laatiminen sekä uusien mobiilisovellusten kehittäminen liityntäpysäköijän tunnistautumisen ja maksamisen avuksi.

Liityntäpysäköinti on yhteiskunnalle sitä edullisempaa, mitä lähempänä lähtöpaikkaa se tapahtuu. Helsingin kaupungin liityntäpysäköintistrategian laskelman mukaan (Strafica Oy 2009) yhteiskuntataloudelliset säästöt ovat yli viisinkertaiset, jos liityntäpysäköinti tapahtuu lähtöpaikan lähellä verrattuna siihen, jos liityntäpysäköinti tapahtuu Helsingin kantakaupungin rajalla.

Liityntäpysäköinnin hinnoittelun ja aikarajauksen periaatteiden avulla liityntäpysäköinti pyritään ohjaamaan etäämmäs ruuhkavyöhykkeestä. Ydinvyöhykkeellä pyöräpysäköinti on ensisijainen liityntäpysäköintimuoto.

Lähellä ydinkeskustaa liityntäpysäköinti maksaa 2-4 euroa /tapahtuma ja edellyttää pääsääntöisesti tunnistautumista joukkoliikenteen käyttäjäksi matkakortilla tai muilla, kehitettävillä tunnistusmenetelmillä. Mikäli kuntia ohjaavat suositukset asiasta muuttuvat, voidaan myös summaa korottaa suositusten mukaisesti. Liityntäpysäköintiajan umpeuduttua pysäköintimaksu on sama kuin muilla alueen pysäköintipaikoilla, esimerkiksi kauppakeskuksella.

Ydinkeskusta-alueen ulkorajat ovat lännessä Lauttasaassa, pohjoisessa Pasilassa ja idässä Kalasatamassa, rajausta voidaan tarkentaa tarpeen mukaan.

23.05.2018

Liityntäpysäköinti voi ydinkeskustan ulkopuolellakin olla maksullista. Tämä päätetään tapauskohtaisesti perustuen liityntäpysäköinnin tyyppiin (rakenteellinen/maantasopaikka) ja liityntäpysäköinnin käyttöasteeseen. Erityisen kuormittuneille alueille voidaan määritellä pysäköintimaksu kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamiseksi, palvelutason varmistamiseksi ja pysäköinnin ohjaamiseksi vähemmän kuormittuneille alueille. Tällöin liityntäpysäköinti maksaa 1-2 euroa/tapahtuma.

Myös aikarajaus otetaan käyttöön kaikilla HKL:n hallinnoimilla liityntäpysäköintipaikoilla. Aikarajoitus päätetään tapauskohtaisesti perustuen liityntäpysäköinnin käyttöasteeseen. Pääsääntöisesti aikarajoitus 10-12h määritellään kuormitetuimmille pysäköintialueille. Vähemmän kuormitetuilla ja kauempana keskustasta sijaitseville alueille voidaan määritellä 24h pysäköinti. Aikarajaukset toteutetaan vaiheittain alueen pysäköinti-informaation uudistamisen yhteydessä 2019. Aikarajauksen yhteydessä tulee käyttöön myös pysäköintikiekon käyttövelvoite.

Sekä hinnoittelua että aikarajoitusta määriteltäessä alueen kuormituksen arviointi perustuu viimeisimpiin käytössä oleviin liityntäpysäköintilaskentoihin.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

23.05.2018

Asia/7

§ 84

Helsingin kaupungin pyöräpalveluiden kehittäminen 2018-2019

HEL 2018-005503 T 00 01 04 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä saamansa informaation tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin pyöräilynedistämishjelmassa on HKL:n tehtäviksi määritelty kaupunkipyöräpalvelun toteuttaminen, polkupyörien liityntäpysäköinti ja pyöräkeskukset. HSL:n laatimassa Helsingin seudun liityntäpysäköinti-strategiassa ja toimenpideohjelmassa on määritelty tavoiteltavia paikkamääriä liityntäpysäköintiin. Pyöräpysäköinnin toteutustavasta ja tavoitteista on tehty myös Helsingin kaupungin polkupyörien pysäköinnin kehittämissuunnitelma, jossa todetaan turvallisemman pyöräpysäköinnin tarve. Nämä suunnitelmat ovat lähtökohtina HKL:n liityntäpysäköinnin kehittämisessä.

[Pyöräilynedistämishjelma](#)

[Helsingin seudun liityntäpysäköinti-strategia ja toimenpideohjelm](#)

HKL:ssä on laadittu pyöräilypalveluiden kehittämissuunnitelma, jonka mukaan liityntäpysäköintiä, pyöräkeskuksia ja kaupunkipyöräpalvelua kehitetään. Toimenpiteillä pyritään mm. sujuvoittamaan matkaketjuja, jotka yhdistävät pyöräilyä ja julkisia liikennevälineitä, parantamaan joukkoliikenteen saavutettavuutta ja lisäämään pyöräilyn kulkutapausuutta.

23.05.2018

Asia/7

Asiasta tarkempi selvitys kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/8

§ 85

Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet

HEL 2018-003612 T 10 05 02

Päätös

Liikennelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liitteet

1 Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Ohjeessa kuvataan erilaisiin katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät suunnitteluvaiheet ja hallintosäännössä määritellyt suunnitelmien päätösvaltarajat sekä määritellään eri vaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeen taloudellisten vaikutusten arviointia (hankkearviointi). Lisäksi ohjeessa kuvataan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä kaupungin talousarvioon liittyvän investointiohjelman suunnittelussa.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupungilla ei ole aiemmin ollut erillistä ohjetta katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden suunnitelmien käsittelyyn. Suunnitelmien hyväksynnässä on noudatettu kulloinkin voimassa olleita johtosääntöjä. Tämän lisäksi on sovellettu kulloinkin voimassa ollutta tilahankkeiden käsittelyohjetta (viimeisin Khs 14.12.2015) mm. puisto-

hankkeiden ja liikenneliikelaitoksen investointihankkeiden päätöksenteossa.

Edellisellä valtuustokaudella kaupunginhallitus edellytti, että kaupungin toimintamenojen kasvuun merkittävästi vaikuttavien liikenneinvestointien ohjaamista osana talousarvioprosessia kehitetään (mm. Khs 16.9.2013 § 987 ja Khs 24.3.2014 § 333). Osana tätä kehitystyötä on vuodesta 2014 saakka toiminut liikennehankkeiden ohjausryhmä (Liikenne-HOR), jonka tehtävät ja kokoonpano on kuvattu käsittelyohjeessa.

Erityisesti kaupungin toimintamenoihin kohdistuvaa liikenneinvestointien taloudellisten vaikutusten arviointia on kehitetty yhteistyössä Helsingin seudun liikenne (HSL)–kuntayhtymän kanssa.

Ohjeessa on kuvattu periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviin hankkeisiin liittyvää taloudellisten vaikutusten arviointia sekä joukkoliikenteen järjestämiseen liittyvät rahavirrat. Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnitelman osalta tämä taloudellisten vaikutusten arviointiin liittyvä kehitystyö on edelleen käynnissä osana MAL 2019 –suunnittelua.

Ohjeet tukevat osaltaan kaupunkistrategian 2017-2021 tavoitteita mm. kaupunkikokonaisuuden ohjattavuuden paranemiseen, liikenneinvestointien ja maankäytön yhtäaikaiseen suunnitteluun sekä investointien vaikuttavuuteen ja oikea-aikaisuuteen liittyen.

Käsittelyohjeet on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan (ml. liikenneliikelaitos) sekä Helsingin Sataman ja Helsingin seudun liikenne (HSL) –kuntayhtymän kanssa.

Helsingin kaupungin uuden johtamisjärjestelmän myötä kaupunkiympäristön toimialan katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvää suunnitteluprosessia päätösmenttelyineen on ollut mahdollista selkeyttää. Käsittelyohjeeseen on koottu uuden hallintosäännön mukaiset toimivaltarajat.

Ohjeen tarkoitus ja rajaukset

Käsittelyohjeen tarkoituksena on tarkentaa eri suunnitteluvaiheissa laadittavia selvityksiä ja tarkasteluja siten, että hankkeiden käyttötalous- ja investointivaikutukset tulevat huomioitua riittävän varhaisessa vaiheessa. Samalla tavoitteena on varmistaa katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden sekä muiden julkisen ulkotilan hankkeiden ohjaus yhteistyössä osana talousarvio- ja taloussuunnitelmapirosessia ja saattaa näitä koskevat investoinnit systemaattisen päätöksenteon kohteeksi. Näin saadaan tietoa siitä, millaisiin investointi- ja käyttötalouden määräraha-tarpeisiin kaupunki on tulevina vuosina sitoutunut.

23.05.2018

Ohje määrittelee katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden sekä julkisen ulkotilan hankkeiden suunnitteluvaiheet ja niiden pääsisällön, suunnitelmien käsittelytavan ja päätösvaltarajat. Lisäksi ohjeessa kuvataan hankkeen kustannusohjausta ja eri suunnitteluvaiheissa tehtävää taloudellisten vaikutusten arviointia.

Hankkeiden hyväksymisen yhteydessä otetaan huomioon taloudellisten vaikutusten lisäksi muita hankkeen vaikutuksia, mm. kaupunkikehitykselliset vaikutukset, vaikutukset kaupungin muiden tavoitteiden saavuttamiseen sekä ympäristö- ym. vaikutukset. Näiden kuvaaminen ei kuitenkaan kuulu katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeen piiriin.

Ohje ei koske tilahankkeita eikä liikunta-alueita, joiden suunnitteluprosessi ja päätösvaltarajat määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeessa (Khs 14.12.2015). Tilahankkeiden käsittelyohjeen päivitystarvetta arvioidaan vuoden 2018 aikana käynnissä olevan kiinteistöstrategian laadinnan yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käytössä tätä ohjetta täydentäviä ja tarkentavia suunnittelu- ja menettelytapaohjeita kuten katu- ja puisto-suunnitelmien laadinnassa noudatettava Yhteinen kunnallistekninen työmaa -yhteistoimintasopimus (2017).

Ohjeen sisällöstä

Ohjeessa kuvataan keskeiset katu-, puisto- ja muiden yleisten alueiden hankkeista laadittavat suunnitelmat ja suunnitelmien käsittelyprosessit. Pääosa hankkeista on ns. tavanomaisia hankkeita, jotka syntyvät asemakaavoituksen pohjalta. Erikseen on käsitelty periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviä liikennettä, viheraluetta tai muuta yleistä aluetta koskevia hankkeita sekä yhteishankkeita valtion kanssa.

Ohjeen liitteinä 4-7 on esitetty erilaisiin hankkeisiin liittyvät päätösprosessikaaviot. Kaaviot ovat yleispiirteisiä ja niissä ei ole esitetty kaikkia hankkeisiin liittyviä sidosryhmiä ja tapauskohtaisia erityispiirteitä.

Kadut, puistot ja muut yleiset alueet rakennetaan asemakaavan pohjalta laadittavan katu- ja puistosuunnitelman sekä niihin perustuvan rakennussuunnitelman perusteella. Tarvittaessa laaditaan suunnitelmia myös suunnittelualueeseen sisältyvistä taitorakenteista tai HKL:n toimintaan liittyvistä rakenteista, kuten raitioteistä.

Hankkeen alkuvaiheessa tehdään asiantuntija-arvio hankkeen merkittävyydestä. Tämä tarkoittaa, että Helsingin Satama, Helsingin seudun liikenne (HSL) –kuntayhtymä, kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala (ml. liikenneliikelaitos) yhteistyössä arvioivat, onko muodostu-

massa oleva hanke tavanomainen vai periaatteellisesti merkittävä. Periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävillä suunnitelmilla tarkoitetaan suunnitelmia ja selvityksiä, jotka ovat kaupungin kannalta strategisesti merkittäviä tai taloudellisen arvonsa, pitkän keston, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellisia.

Merkittävimmit muutokset aikaisempaan käytäntöön liittyvätkin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittäviin hankkeisiin. Niiden osalta käsittelyohjeessa esitetty suunnittelun vaiheistus mahdollistaa, että kaupunginvaltuusto, tai toimivaltarajojen mukaan mahdollinen alempi toimielin, päättää vain hankkeen yleissuunnitelmasta. Kaupunginhallitus on päättänyt tämän käytännön mahdollistavasta hallintosäännön muutoksesta 21.5.2018.

Periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävistä suunnitelmista laaditaan ennen katu-, puisto- ja rakennussuunnittelua yleissuunnitelma, johon sisältyvän hankearvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa hankkeiden vaikuttavuudesta, toteuttamiskelpoisuudesta ja kannattavuudesta niiden ohjelmoinnin ja päätöksenteon pohjaksi sekä maankäytön suunnittelua varten.

Katuverkon ja muiden yleisten alueiden rakentamisen taloudellisuutta arvioidaan yleensä osana kaavoituksen yhteydessä tehtävää aluekohtaista teknistaloudellista arviointia.

Liikennejärjestelmän ja seudun strategisen maankäytön kehittämisen tasolla hankkeiden taloudellisen näkökulman arviointia tehdään yhdessä HSL:n ja valtion kanssa mm. MAL-suunnitteluun liittyvässä yhteistyössä. Liikenneviraston yhteishankkeissa tehdään aina Liikenneviraston ohjeiden mukainen yhteiskuntataloudellinen arviointi yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Kaupungin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävässä liikennehankkeissa Liikenneviraston ohjeiden mukainen yhteiskuntataloudellinen arviointi muodostaa osan hankearviointia. Kaupunkiseuduille sijoituvilla joukkoliikennehankkeilla on kuitenkin arvioitu olevan vaikutuksia, jotka eivät välttämättä näy perinteisessä hyöty-kustannuslaskennassa. Tämän vuoksi kaupungin periaatteellisesti ja taloudellisesti merkittävässä liikennehankkeissa on hyöty-kustannuslaskentaa täydennettävä ns. kaupunkitaloudellisilla arvioilla, joiden tarkoituksena on hankkeiden laajempi arviointi kaupungille koituvien tulojen ja menojen näkökulmasta. Hankearvioinnissa keskeistä on käytettävien menetelmien yhdenmukaisuus, läpinäkyvyys ja toistettavuus. Hankearviointia on kuvattu ohjeen luvussa 12 ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvia taloudellisia

23.05.2018

Asia/8

vaikutuksia liikenneliikelaitoksen, HSL:n ja Helsingin kaupungin välillä liitteissä 8-9.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, yksikön johtaja, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Liitteet

1 Katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/9

§ 86

Perehdytys infran kunnossapitotoimintoihin

Päätös

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Käsittely

Toni Jurva: Esittelijä peruutti ehdotuksensa ennen keskustelun alkamista, ja asia poistettiin esityslistalta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/10

§ 87

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 16.4.2018 § 213

Määrärahan myöntäminen kaupunkiympäristön toimialalle Länsisataman esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin

HEL 2016-006591 T 02 02 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 23.4.2018 § 259

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan virkamatka Müncheniin ja Nürnbergiin 26.4.–27.4.2018

HEL 2018-003263 T 00 00 02

Khs 23.4.2018 § 267

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 18.4.2018

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

23.05.2018

Asia/10

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

Asia/11

§ 88

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikoilta 16 – 18/2018, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

Toimitusjohtaja	§ 33 – 38
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	§ 10
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	§ 67 – 80
Kunnossapito, yksikön johtaja	§ 26 – 28
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.05.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87 ja 88 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

23.05.2018

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Rain Mutka
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jessica Karhu

Kirsi Maria Sutton

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 01.06.2018.